

EESTI PATSIENTIDE ESINDUSÜHING

ESTONIAN PATIENT ADVOCACY ASSOCIATION

Pärnu Linnavalitsus
Suur-Sepa 16
Pärnu 80098

16.08.2011.N/14-11

Tutvudes Pärnu Linnavalitsuse arengukavaga 2025, leiab Eesti Patsientide Esindusühing, et arengukavas on mööda vaadatud erivajadusega inimeste õiguste toetamisest ja turvalise elukeskkonna arendamisest erivajadusega inimesele.

Arengukavas on sotsiaalvaldkonda puudutav osa väga puudulik, peaolematu.

Tõenäoliselt on arvestatud, et sotsiaalvaldkonna arendamisel kasutatakse lisana Invapoliitika programmi.

Tutvudes sellega selgus, et Arengukava aastani 2025 kasutatakse invapoliitika programmi 2006-2015, mis on selgelt vananenud ja siiani täiesti läbikukkunud.

04. 04. 2011. edastas Puuetega Inimeste Koda Pärnu Linnavalitsusele ettepanekud Invapoliitika programmiks aastani 2025 ja seega oli sihtrühm teadlik, et uued ettepanekud lähevad arvesse uue arengukava koostamisel. Praegu tundub, et ettepanekuid ei ole arvestatud ja erivajadusega inimeste olukorda Pärnu linnas ei soovita parandada.

Taotleme, et 04. 04. 2011. saadetud ettepanekud Pärnumaa Puuetega Inimeste Koja kaudu, lisatakse Pärnu linna invapoliitika programmile ja ühtlasi võetakse vastu Invapoliitika 2025 ning seda käsitletakse Pärnu linna arengukava 2025 sotsiaalvaldkonna arendamiseks.

Teeme ettepaneku lisada E1.5.1. 1. Sotsiaalteenuste arendamine vastavalt Invapoliitika 2025 esitatud ettepanekutele ja Invapoliitika tegevuskava välja töötada koos sihtrühma esindajatega.

Lugupidamisega,

Ivi Kallaste
Eesti Patsientide Esindusühing
Nõustaja
Pärnumaa Erivajadusega Laste ja Noorukite Vanemate Ühing
Juhatuse liige

EESTI PATSIENTIDE ESINDUSÜHING

ESTONIAN PATIENT ADVOCACY ASSOCIATION

Pärnu Linnavalitsus
Suur-Sepa 16
Pärnu 80098

16.08.2011.N/15-11

Teeme ettepaneku täiendada Pärnu Linna arengukava 2025 haridusvaldkonna osa nii, et arengukavas väljenduksid selgelt erivajadusega lapse hariduslikud võimalused Pärnu linnas:

- Ehitatakse uus hoone või rekonstrueeritakse olemasolev hoone Pärnu Toimetulekukooli õpilastele. Tegevuskavas palume panna aastaarvu millal seda tehakse!! Luuakse kaasaegsed õppetingimused vaimupuudega ja liitpuudega lastele, kus arvestatakse nende erivajadusega, sh. alternatiivkommunikatsioonivahendite kasutamine ja sihtrühmale mõistetava keskkonna loomine, normaalne liikumine liikumispuudega lastele.
- Hariduse andmisel tagatakse vajalike spetsialistide olemasolu vaimupuuetega ja liitpuuetega lastele ning hariduse andmine on seotud nende laste rehabilitatsiooniga
- Erivajadusega lastele pakutav haridus on tihedalt seotud sotsiaalteenustega ja moodustab ühtse võrgustiku, mis toetab raske ja sügava puudega lapse rehabilitatsiooni ja loob eeldused võimetekohaste tööskuste omandamiseks.
- Õpilaskodu/ internaadi olemasolu raske ja sügava puudega lastele, et võimaldada nende vanematel käia tööl.
- Raske ja sügava puudega lastel on kooli juures võimalused veeta arendavalt aega õuealal ja mänguväljakul ning võimalused sportlike tegevuste teostamiseks. Pärnu Toimetulekukoolile on rajatud mänguväljak ja spordiväljak.
- Koduõppele suunatud normintellektiga HEV lastele on loodud õppimisvõimalused haridusastustes ja pedagoogid on ettevalmistatud sihtrühmaga töötamiseks.
- Erivajadusega lastele hariduse arendamisse kaasatakse HEV ja puuetega laste vanemate esindajad.

Lugupidamisega,

Ivi Kallaste
Eesti Patsientide Esindusühing
Nõustaja
Pärnumaa Erivajadusega Laste ja Noorukite Vanemate Ühing
Juhatuse liige

EESTI PATSIENTIDE ESINDUSÜHING

ESTONIAN PATIENT ADVOCACY ASSOCIATION

Ettepanekud Pärnu Linna Invapoliitika plaani a. 2025.

Pärnu linnas on loodud turvaline elukeskkond, kus on loodud tingimused, kus erivajadusega inimesel on võrdsed võimalused ühiskonnas osalemiseks ning oma tervise säilitamiseks.

Transport

Pärnu linnas on tagatud ühistransport, mida saavad kasutada võrdsetel alustel kõigi kodanikega liikumispuudega isikud, st kõikidel liinidel sõidavad madalapõhjalised liinibussid ja on välja ehitatud ooteplatvormid, et bussi sisenemine ratastooliga oleks võimalik ja turvaline. Pärnu Linnavalitsus ei sõlmi enam liikumispuudega inimesi diskrimineerivaid lepinguid transpordifirmadega.

Invatransporti vajavad isikud saavad kasutada invatransporti paindlikult ja vastavalt vajadusele. Puudega isikud, kes ei vaja invavarutusega invabussi saavad kasutada invataksoteenust.

Elukeskkond

Luuakse keskkond, mis toetab inimeste tervise säilitamist.

Avatud ruumis ja ühiskondlikes hoonetes arvestatakse erivajadusega inimeste vajadustega ja luuakse võimalused kommunikatsiooniks võrdsetel alustel kõigi kodanikega. Liikumispuudega isikud pääsevad ühiskondlikesse hoonetesse turvaliselt ja nende inimväärikas kohtlemine on tagatud teeninduses.

Tänaval, ühiskondlikes hoonetes ja liikluse korraldamisel on arvestatud vaegnägijatega. (häälega valgusfoorid suuremates liiklussõlmede)

Haridus

Lasteaed

- Kõigil erivajadusega lastel on võimalik leida oma erivajadusele vastav lasteaia koht, kus on olemas tema erivajadusi arvestav kekkond, puudespetsiifilise ettevalmistusega spetsialistid ning spetsiifilised õppevahendid ning abivahendid liikumiseks, kommunikatsiooniks ning muuks eluliselt vajalikeks toiminguteks.
- Erivajadusega lapsed, kelle võimed lubavad käia lasteaia tavarühmas, luuakse sobitusrühmi ja toetatakse nende viibimist ja õppimist lasteaias tugiteenustega ja vajalike õppevahendite, alternatiivsete kommunikatsioonivahenditega. Luuakse võrdsed võimalused suhtlemiseks ja sotsiaalsete oskuste arendamiseks.
- Lasteaedades, kus käivad erivajadusega lapsed, on lasteaia töötajad saanud vastava väljaõppe (n. on teadmised diabeedihaige lapse hooldamisest või oskused kasutada alternatiivkommunikatsioonivahendeid autistliku lapsega suhtlemisel jne. lähtuvalt puudespetsiifikast)

Alg ja Põhiharidus

- Kõigil erivajadusega lastel on vanemate või hooldajate soovil võimalik saada puudespetsiifikat arvestavat haridust oma kodukohas ning elada oma vanemate või hooldajate juures.

EESTI PATSIENTIDE ESINDUSÜHING

ESTONIAN PATIENT ADVOCACY ASSOCIATION

- Raske või sügava vaimupuudega ja liitpuudega lastele on loodud kaasaegne ja turvaline õpikeskkond, kus on vajalikud tingimused õppimiseks, rehabilitatsiooniks, tööharjutusteks ning vaba aja veetmiseks. Koolil on oma maja, spa, õu, spordiväljak ja mänguväljak. Kool raske või sügava vaimupuudega ning liitpuudega lastele on arenenud asutuseks, kus pakutakse haridust, rehabilitatsiooni, tervishoiuteenuseid ja sotsiaalteenuseid komplekselt.
- HEV lastele on loodud õppetingsimused ja sobiv keskkond tavakoolide juures, st kõik lapsed, kes oma psüühilise erivajaduse, meele – või liikumispuude tõttu vajavad eritingimusi või erikohtlemist haridusasutuses, on loodud vajalikud tingimused õppeasutuses nii ruumide kui pedagoogide ettevalmistuse näol.
(koduõppele suunatakse ainult need juhud, kui haridusasutuses käimine võib olla ohtlik lapsele või ta on seotud meditsiiniliste abivahenditega keskkonda, kust pole võimalik lahkuda)
- Koostöövõrgustik haridusasutuse, lapse vanema ja sotsiaalosakonna vahel on hästi toimiv ja lapse vanemale selge ja kättesaadav.
- Info erivajadusega lapse võimalustest hariduse omandamisest on lapse vanemale kergesti kättesaadav.

Sotsiaalhoolekanne ja toetavad teenused

Sotsiaalhoolekande teenuseid arendatakse koostöös sihtrühmaga ja arvestatakse sihtrühma tegelike vajadustega. Kõikidele puude rühmadele ja vaimupuude astmetele vastavalt on tagatud kaasaegsed ja professionaalsed sotsiaalteenused. Puudega inimestesse ja nende pereliikmetesse suhtutakse lugupidamisega ja autatakse nende inimõigusi ja inimväärikust.

Info sotsiaalteenuste taotlemisest ja võimalustest oleks sihtrühmale kergesti kättesaadav ja selge. Sotsiaalhoolekandes oleks vaja edasi arendada järgmisi teenuseid.

- Tugiisikuteenused erinevatele sihtrühmadele
 1. tugiisikuteenus psüühilise erivajadusega inimestele pole hetkel veel piisavas mahus ja vajab kindlasti arendamist, et psüühilise erivajadusega inimene ei jääks isolatsiooni ja jõuaks paremate sisemiste ressursside rakendamisele
 2. tugiisikuteenus kerge, raske ja sügava vaimupuudega täiskasvanule teenuse kirjeldus ja sisu vajab veel välja töötamist, kuid vajadus on kindlasti olemas, et vaimupuudega noor, kes lõpetab toimetulekuõppe saaks jätkata suhtlemist avatud ühiskonnas. Vajalikud väljaõppe saanud tugiisikud. Sellega võiks tegeleda Pärnu Kutsehariduskeskus
 3. tugiisikuteenus puudega lapsele ja tema perele
Teenuse vajab arendamist, et teenus muutuks kättesaadavaks sihtrühmale ja info ja asjaajamine oleks lihtne ja selge
- Päevakeskusteenused
 1. Psüühilise erivajadusega klientidele
Kaasaegne ja hea sisustusega tegevusruumid, kus on erinevad võimalused eri vanuse või huvide järgi eraldumine. Toimuvad tegevused, teraapiad, tugigrupid klientidele ja psüühilise erivajadusega inimeste pereliikmetele.
 2. Vaimupuudega klientidele on teenused kõikidele vaimupuude astmetele vastavalt. Päevakeskuses on tagatud arusaadav ja turvaline keskkond klientidele ning kasutatakse alternatiivseid kommunikatsioonivahendeid. Teenuseosutajad on professionaalsed ja

EESTI PATSIENTIDE ESINDUSÜHING

ESTONIAN PATIENT ADVOCACY ASSOCIATION

tagavad inimõigusi ja inimväärikust austava teenuse. Koostöö teenuseosutaja, kliendi ja kliendiesindaja vahel.

- Ajutise hoideteenus/ intervallhoiuteenus
 1. ajutise hoideteenus puudega lapsele
 2. ajutise hoideteenus täiskasvanud vaimupuudega või psüühilise erivajadusega inimesele

- Kogukonnas elamise teenus
Vaimupuudega või psüühilise erivajadusega täiskasvanud, kes soovivad asuda elama eraldi vanematest, leitakse võimalused elada kogukonna elamise teenusel oma kodukohas. Pärnu maakonnas on rajatud üks või kaks hoolekandeesutust, mis pakuvad kogukonna elamise teenust.

- Ööpäevaringne hooldus
Pärnu maakonnas on vähemalt üks hoolekande asutus kus pakutakse ööpäevaringset hooldust vaimupuudega täiskasvanutele. Asutus võiks olla mitmekülgne ja paindlik oma teenuste pakkumise poolest. Samas asutuses võiks saada sihtrühm vajadusel ajutise hoide teenust ja/või päevakeskusteenust.
Praegu on katma vajadus päevahoiu/ keskuse teenus sügava vaimupuudega inimestele. Pered kes soovivad jätkata oma lapse eest hoolitsemist lapse täisealiseks saamisel, sooviksid oma täisealisele lapsele päevast tegevust, et lapse päev oleks sisustatud ja vanemad saaksid tööle käia.

- Puuetega lastega pered vajaksid paremat informatsiooni kättesaadavust ja tuge kohalikul omavalitsuselt, et uue olukorraga paremini toime tulla ja kohaneda ning säilitada oma elukvaliteeti.
 1. sihtrühmale antakse nõustamist ja informatsiooni. Võiks olla KOV –s üks isik, kes valdab infot, mis puudutab kõike puudega lapse ja tema pereliikmete õigusi, soodustusi ja võimalusi abimehhanismidest ning aitab puudega lapse vanemat erinevate üksuste vahel suhtlemisel ja info kogumisel.
 2. sihtrühma kaasatakse teenuste loomisel ja arendamisel ning tehakse koostööd nende esindajatega
 3. sihtrühmale on kättesaadavad järgmised sotsiaalteenused :
 - ◆ tugiisiku teenus
 - ◆ isikliku abistaja teenus
 - ◆ lapsehoiuteenus
 - ◆ ajutise hoide teenus
 - ◆ ööpäevaringne hooldus
 - ◆ nõustamine
 - ◆ laagrid
 - ◆ rehabilitatsiooniteenus
 - ◆ sotsiaaltransport
 - ◆ abivahendid
 - ◆ huviringid HEV ja raske puudega lastele

EESTI PATSIENTIDE ESINDUSÜHING

ESTONIAN PATIENT ADVOCACY ASSOCIATION

Invapoliitikale on vajalik koostada tegevuskava ja asuda seda ellu viima, mitte nagu eelmine Invapoliitika plaan, mis oli koostatud 2006 -2015 ja pea kõik asjad jäid tegemata ja mõnede teenuste saamine on veel halvenenud.

Ettepanekud on koostanud Eesti Patsientide Esindusühing koostöös Pärnumaa Downi klubi ja Pärnumaa Erivajadusega Laste ja Noorukite Vanemat Ühingu esindajatega.